

indtil Dato har kunnet bringe de bedste Varer paa Markedet. Saa komme de Herrer og siger til os, at det kommer ikke os ved, det skulde de Herrer Arbejderførere og Arbejdsgivere selv afgøre, samtidig med, at Landets Hovederhverv kunde lide Skade for utalte Millioner. Jeg nævner dette som Eksempel paa, at denne Sag ikke kan være os ligegyldig, men jeg vil kunne udvide det saaledes, at hvis vi fik færre Lockouter og Strejker, var det først og fremmest til Arbejdernes egen Gavn og maaske ogsaa til Arbejdsgivernes. I alt Fald er det til Samfundets store Gavn. Derfor var hele Udvalget enigt om at foreslaa at henvise denne Sag til Indenrigsministerens Undersøgelse.

Saa siges det ikke alene fra socialistisk Side, men ogsaa fra mine egne Partifæller, at det kan slet ikke gaa at tænke paa den Sag. Fordi det passer nede paa Ny-Zeeland og disse australske Øer, er det ikke sagt, at det kan overføres paa nordiske Forhold og være praktisk der. Jeg vil dog minde det høje Ting om, at er der nogen Nation i Verden, som staar den danske nær, er det den norske. Norge har i over 400 Aar været knyttet saa nær til Danmark, som noget Land kan være, og det norske Sprog og det norske Folk og dets Skikke og Sæder ere meget nær beslægtede med hvad der er dansk. Og i dette Øjeblik foreligger der for Stortinget et lignende Forslag som Loven paa Ny-Zeeland. Og hvem er Skyld i, at det er kommet frem? Er det Kapitalisterne? Er det Bønderne deroppe? Er det uvedkommende, som de Herrer ville sige? Nej, det er Arbejderne, som atter og atter have forlangt, at Lovgivningsmagten skulde tage denne Sag op og ordne den for dem. Socialdemokraterne raabe jo altid paa Lovgivningsmagten og Staten. Den Dag, da de naa deres Ideal og faa alle Produktionsmidler tagne fra de enkelte Borgere og overgivne til Staten, bliver det et Statsregimente, der forslaar noget, den Myndighed, som Lederne i den socialistiske Stat villé faa, vil langt overstige de romerske Kejseres Magt. Derfor er det saa forunderligt, at de stadig ere imod, at Staten griber ind her. Mellem de Bilag, som have foreligget for Udvalget, er der ogsaa et vedrørende Forholdene i Norge. Det angaar Udfærdigelsen af en Lov om Registrering af Fagforeninger samt Mægling og Voldgift i Arbejdstvistigheder. Det oplyses der, at for Stortinget blev der i 1893 af Hovedstyret for de norske Arbejderpartier fremsat Forslag om, at Lovgivningsmagten skulde

gribe ind, og at det paa Stortinget i 1894 af Fællesstyret for Arbejderpartierne blev forlangt, at der skulde gribes ind, samt at Hovedstyret for det norske Arbejderparti i 1895 gentog sit tidligere Forslag. Efter at det saaledes atter og atter var forlangt af det norske Arbejderparti — og andre med for Resten — at der skulde tages fat, har, som det oplyses her, Chefen for Justits- og Politidepartementet, Statsraad Arstad, udarbejdet et Forslag og en Indstilling til Hs. Maj. Kongen om at maatte forelægge et Lovforslag, og denne Indstilling er ikke ældre end af 20. December 1902. Der er saa udarbejdet et Udkast om Voldgift i Arbejdsstridigheder i Norge, og dette Forslag, som jeg staar med i min Haand, og som omfatter 24 Paragraffer, gaar for det første ud paa, at der ligesom i Ny-Zeeland skal være registrerede Fagforeninger og Arbejdsgiverforeninger, og saa skal der oprettes en Voldgiftsmægling, og hvis denne ikke kan skaffe Forlig, skal der ifølge § 15 udnævnes en Voldgiftsret. Denne skal bestaa af 5 Medlemmer, hvoraf 2 vælges af Arbejderne, 2 af Arbejdsgiverne, medens Formanden udnævnes af Regeringsdepartementet, og han skal have de Kvalifikationer, der ere foreskrevne for Dommere. Saa kan Sagen indankes for denne Voldgiftsret, og her viser det sig straks, hvordan Nordmændene ere mere praktiske end Ny-Zeelænderne. Det blev anført mod et saadant Forslag, at det ikke nyttede noget med Mulkt: hvad brød nogle Millionærer af Fabrikanter sig om at faa nogle Tusinde Kroner i Mulkt, det var kun en Del af deres Driftsomkostninger. Nordmændene forstode bedre, hvordan en Madpose skal skæres, de sagde: Enten Mulkt eller Fængsel! Hvis de ikke lystre Kendelsen, kunne de bl. a. komme 3 Maaneder i Kachotten. Det kan dog være, at disse fine Arbejdsgivere ikke holde af at sidde og kukkelure 3 Maaneder i Kachotten.

Jeg skal slutte denne Del af min Tale med at oplæse — med den ærede Formands Tilladelse — nogle Linier af en Artikel i det verdensberømte Blad deroppe, Venstrebladet „Verdens Gang“. Under den politiske Strid deroppe var Bladet Hovedorgan for Demokratiet i Norge. „Verdens Gang“ siger om dette Lovforslag: „Vi kunne ikke være enige i den Betragtning, at Ordningen af disse Ting bør helt og holdent overlades det private Forgødtbefindende. Den Opfatning vilde maaske være rigtig, hvis Virkningen af en større Arbejdsstandsning indskrænkede sig til alene at ramme de paagældende Par-